

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “ความคิดเห็นของผู้ชมที่มีต่อรายการสารคดีท่องเที่ยว : รายการผจญภัยไร้พรมแดน” นี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวความคิด และวัตถุประสงค์ของรายการผจญภัยไร้พรมแดน พร้อมทั้งศึกษาความคิดเห็นของผู้ชม เพื่อนำมาใช้อธิบายเปรียบเทียบว่ารายการผจญภัยไร้พรมแดนสามารถสื่อสารไปยังผู้ชมบรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างไร

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview) กับผู้ผลิตรายการ และวิธีการสัมภาษณ์สนทนากลุ่ม (Focus Group Interview) กับผู้ชมรายการโดยวางรูปแบบการนำเสนอผลการศึกษาด้วยวิธีการบรรยายเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis)

ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์การวิจัยพบว่า รายการผจญภัยไร้พรมแดน เป็นรายการสารบันเทิงแนวท่องเที่ยวเชิงผจญภัย โดยผู้ผลิตรายการต้องการสอดแทรกเนื้อหาข้อมูลด้านประเพณี ศิลปวัฒนธรรม วิถีชีวิต ตลอดจนรากเหง้าทางประวัติศาสตร์ของชาวเมืองและชนท้องถิ่นในแต่ละประเทศ เพื่อเป็นการเสริมสร้างความรู้รอบตัว และเป็นการเปิดโลกทัศน์ของผู้ชมให้ได้รับประสบการณ์ และความรู้ใหม่ ๆ รวมทั้งมีบทบาทในการพัฒนาสังคมได้อีกทางหนึ่ง โดยการสอดแทรกเรื่องราวด้านวิทยาการ เทคโนโลยี ความคิดของผู้คนในประเทศต่าง ๆ มานำเสนอสู่สายตาผู้ชมเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาตนเองและสังคมได้ในโอกาสต่อไป

สำหรับผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้ชมที่มีต่อลักษณะการนำเสนอรายการผจญภัยไร้พรมแดน พบว่า จุดเด่นของรายการคือเนื้อหาและข้อมูลในการนำเสนอ รายการมีความเตรียมพร้อมในการค้นคว้าหาข้อมูลได้ดี เนื้อหาที่นำเสนอเป็นข้อมูลเชิงลึก มีความแปลกใหม่ น่าสนใจ เนื้อหาที่ได้จากรายการมีประโยชน์ในการส่งเสริมความรู้รอบตัว ได้เรียนรู้และทำความรู้จักกับเรื่องราวของประเทศต่าง ๆ ในมุมมองใหม่ ๆ ที่แตกต่างจากการอ่านคู่มือการเดินทางทั่วไป ประกอบกับบทบรรยายภาษาอังกฤษที่ช่วยส่งเสริมความรู้ และเป็นการฝึกฝนทักษะด้านภาษาอังกฤษได้อีกช่องทางหนึ่ง

กลุ่มตัวอย่างส่วนมากชื่นชอบบุคลิกภาพ และทักษะของผู้ดำเนินรายการ เนื่องจากพูดจาชัดถ้อยชัดคำ มีบุคลิกภาพน่าเชื่อถือ และสามารถสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้ชมหลาย ๆ คนที่ต้องการเป็นนักเดินทางผจญภัยผู้หนึ่งเช่นเดียวกัน

สำหรับข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ รายการผจญภัยไร้พรมแดนควรนำเสนอข้อมูลการเดินทางท่องเที่ยวในสถานที่ต่าง ๆ มากขึ้น โดยแสดงเป็นแผนที่การเดินทางในเมืองหรือถนน

เหล่านั้น ๆ พร้อมทั้งกำหนดจุดสถานที่ที่สำคัญ ร้านอาหาร โรงแรมหรือที่พัก ให้เห็นเด่นชัด เพื่อช่วยให้ผู้ชมจดจำได้ง่าย และเป็นข้อมูลการท่องเที่ยวได้ในอนาคต

นอกจากนี้ควรนำเสนอข้อมูลการเดินทางในลักษณะแบกเป้สะพายหลัง หรือ Backpacker มากขึ้น เพื่อเป็นทางเลือกหนึ่งของนักเดินทางรุ่นเยาว์ และเพื่อเป็นข้อมูลการเดินทางสำหรับผู้มีงบประมาณสำหรับการเดินทางไม่มากนัก รวมทั้งนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับวิถีชีวิตของผู้คนเพิ่มขึ้น เพราะเป็นส่วนสำคัญที่ผู้ชมจะได้ทำความรู้จักกับสถานที่นั้น ๆ อย่างถ่องแท้อีกด้วย

นอกจากนี้ รายการผจญภัยไร้พรมแดน ควรนำเสนอเรื่องนโยบายการจัดการคุณภาพของเยาวชนในแต่ละประเทศเพิ่มขึ้น เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับภาครัฐ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำมาประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาเยาวชนไทยได้อีกทางหนึ่ง

จากการวิเคราะห์การศึกษาวิจัยครั้งนี้ สรุปได้ว่า บทบาทของรายการผจญภัยไร้พรมแดนสามารถสื่อสารแนวความคิดเรื่องการผจญภัยเพื่อเปิดโลกทัศน์ใหม่ ๆ ไปยังกลุ่มผู้ชมโดยผู้ชมสามารถรับรู้ และพัฒนาความคิดได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของรายการ